

Dosarul nr. 3ra-518/2023
2-22104019-01-3ra-27052023

Prima instanță: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

23 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Ultracom Electronic”,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea de control normativ depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ultracom Electronic” împotriva Comisiei Raionale Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Edineț cu privire la anularea în tot a actului administrativ cu caracter normativ,

împotriva hotărârii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 19 iulie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Ultracom Electronic” (în continuare SRL „Ultracom Electronic”) a depus prin prisma art. 191 alin. (2) din Codul administrativ la Curtea de Apel Bălți, acțiune de control normativ împotriva Comisiei Raionale Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Edineț solicitând emiterea unei ordonanțe provizorii prin care să fie suspendată hotărârea Comisiei Raionale Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Edineț nr. 9 din 18 iulie 2022 și anularea în tot a hotărârii enunțate (f.d.4-7).

În motivarea acțiunii, SRL „Ultracom Electronic” a invocat că, la 18 iulie 2022, pe site-ul Consiliului raional al mun. Edineț, a fost plasată hotărârea Comisiei Raionale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 9 din 18 iulie 2022, potrivit căruia au fost impuse un șir de restricții legate de prevenirea și controlul infecției COVID-19 aplicabile la nivel raional, atât instituțiilor publice, cât și persoanelor fizice și juridice.

Astfel, conform pct. 1 din hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare în Sănătate Publică nr. 6 din 15 aprilie 2022, a fost anulată starea de urgență în sănătate publică declarată prin hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare în Sănătate Publică nr. 61 din 09 septembrie 2021, care a avut drept scos instituirea unui șir de măsuri în vederea combaterii răspândirii virusului de tip nou SARS-COV-2. Astfel, actualmente, nu

există în Republica Moldova declarată stare de urgență în sănătate publică la nivel național.

Potrivit art. 58 alin. (2) din Legea nr. 10/2009, Comisia teritorială extraordinară în sănătate publică este în drept de a introduce un șir de măsuri menite să protejeze viața și sănătatea populației doar în cazul declarării stării de urgență în unitatea administrativ teritorială, în care are atribuții de administrare. La caz, este vorba despre raionul Edineț.

Reclamantul susține că actul administrativ contestat, nu conține declararea stării de urgență în sănătate publică în raionul Edineț, lucru care duce la nulitatea tuturor măsurilor prevăzute în actul normativ în cauză. Securitatea statului și a instituțiilor sale democratice, securitatea, inclusiv fizică a funcționarilor și a populației sale reprezintă interese publice și private vitale care merită și trebuie protejate și care pot conduce la o derogare provizorie de la anumite drepturi ale omului. Aceste măsuri se pot concretiza într-o multitudine de acțiuni specifice prin care autoritatea administrativă este chemată să intervină în aria sa de resort, respectiv cea a asigurării sănătății publice, atunci când împrejurări deosebite o impun, pentru prevenirea și gestionarea situației de urgență generată de epidemie, doar în limitele prevăzute de lege.

Astfel, constată lipsa caracterului legal al actului administrativ contestat, care a impus un șir de restricții persoanelor fizice și juridice din raionul Edineț, fără a declara starea de urgență în sănătate publică.

Mai mult, observă că actul administrativ contestat nu conține denumirea autorității publice emitente. Or, doar prin deducerea unor fraze din hotărârea Comisiei raionale extraordinare de sănătate publică poate fi dedus faptul că a fost emisă de către Comisia specializată de pe lângă administrația publică de nivelul al doilea al raionului Edineț.

Prin urmare, actul normativ contravine principiului previzibilității și clarității legii. Totodată subliniază că, în preambulul actului normativ contestat, Comisia menționează că actul administrativ a fost emis în temeiul art. 59 din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, intitulat „Anularea stării de urgență în sănătatea publică”, care prevede procedura de anulare a stării de urgență în sănătate publică și de anulare a restricțiilor impuse prin hotărârile emise pe parcursul valabilității stării de urgență. Prin urmare, actul administrativ contestat conține temeuri de drept eronate, care nu are tangență cu situația de fapt.

Prin încheierea din 22 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, cererea cu privire la emiterea ordonanței provizorii privind suspendarea actului administrativ cu caracter normativ depusă de SRL „Ultracom Electronic” a fost respinsă.

La 22 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, SRL „Ultracom Electronic” a depus recurs împotriva încheierii din 22 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi decizii, de admitere a cererii de eliberare a ordonanței provizorii privind suspendarea hotărârii Comisiei Raionale Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Edineț nr. 9 din 18 iulie 2022 (f.d.23-24).

Prin decizia din 14 septembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de SRL „Ultracom Electronic” și a fost menținută încheierea din 22 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă acțiunea de control normativ depusă de SRL „Ultracom Electronic” împotriva Comisiei

Raionale Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Edineț cu privire la anularea în tot a actului administrativ cu caracter normativ.

La 30 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, SRL „Ultracom Electronic” a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d.101, 102).

La 30 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia recursului depus de SRL „Ultracom Electronic”, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f. d. 107-109).

Examinând admisibilitatea recursului depus de SRL „Ultracom Electronic” constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, hotărârea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 26 ianuarie 2023.

Din conținutul extrasului din poșta electronică, rezultă că, la 31 ianuarie 2023, ora 15:58, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa SRL „Ultracom Electronic” pentru notificare dispozitivul hotărârii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 103).

La 30 ianuarie 2023, SRL „Ultracom Electronic” a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, recurs nemotivat împotriva hotărârii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 101,102).

Aici, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că cererea de recurs nemotivată a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

În continuare, tot din materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 21 aprilie 2023, conform extrasului din poșta electronică, SRL „Ultracom Electronic” i-a fost notificată hotărârea motivată din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 104), fiind confirmată recepționarea acesteia.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura

administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Potrivit art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

Sub acest aspect completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, recepționarea hotărârii motivate din 26 ianuarie a Curții de Apel Bălți de către SRL „Ultracom Electronic”, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act recurentului.

Prin urmare, prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate – 22 aprilie 2023 și a expirat la data de 21 mai 2023, însă luând în considerație prin prisma art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, 21 mai 2023 a fost zi de duminică, ultima zi de depunere a motivării recursului a fost 22 mai 2023 (zi de luni).

Distinct acestor circumstanțe recurentul SRL „Ultracom Electronic” nu a depus cerere de recurs motivată în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii instanței de fond.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării hotărârii motivate recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art.245 alin. (2) din Codul administrativ.

Prin urmare, completul de judecată remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea actului judecătoresc, iar SRL „Ultracom Electronic”, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului motivat în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei

hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de SRL „Ultracom Electronic” ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către SRL „Ultracom Electronic”.

În conformitate cu art. 230, art. 245, art. 246 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Ultracom Electronic”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc